

Poprečnina v gotovini plačana.

DRŽAVNO TISKARSTVO
Dobro
15. III. 1932
Kralj

ŠTEVILKA 3

LETNIK XXXIII

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE V LJUBLJANI

V LJUBLJANI, DNE 15. MARCA 1932

VSEBINA:

V. V.: Špekulacija in zadružništvo. — Ant. Kralj: Zakon o zadrugah državnih uslužbencev. — Naš denarni trg v preteklem letu. — Benko: Ali je naša mlečna produkcija res prevelika? — Zvezine objave. — Gospodarstvo,

Priloga „Narodnega Gospodarja“ št. 3, I. 1932.

Za vsa objavljena vabila, pri katerih ni izrecno drugače določeno, velja določba: Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice pri Sv. Ani v Slov. gor., r. z. z n. z., se bo vršil dne 4. aprila 1932 ob pol 8. uri zjutraj v uradnici. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobrenje rač. zaključka za l. 1931. 3. volitev načelstva in nadzorstva. 4. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Bočni, r. z. z n. z., se bo vršil 20. marca 1932 ob 9. uri dop. v poslovnem prostoru. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. potrjenje računskega zaključka za l. 1931. 3. volitev načelstva. 4. volitev nadzorstva. 5. poročilo o izvršeni reviziji. 6. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice na Bohinjski Beli, r. z. z n. z., se bo vršil dne 27. marca 1932 ob 15. uri v župnišču. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. poročilo o izvršeni reviziji. 3. odobritev rač. zaključka za l. 1931. 4. slučajnosti.

Občni zbor Nabavne in prodajne zadruge na Bohinjski Beli, r. z. z o. z., se bo vršil dne 27. marca 1932 ob 16. uri v župnišču. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. poročilo o izvršeni reviziji. 3. odobritev rač. zaključka za l. 1931. 4. volitev načelstva in nadzorstva. 5. slučajnosti.

Redni občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice Sv. Bolfenk pri Središču ob Dravi, r. z. z n. z., se bo vršil dne 28. marca 1932 ob pol 8. uri v posojilničnih prostorih. Dnevni red: 1. čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru. 2. poročilo načelstva. 3. poročilo nadzorstva. 4. odobritev rač. zaključka za l. 1931. 5. čitanje revizijskega poročila. 6. slučajnosti.

Občni zbor Strojne zadruge v Boštanju, r. z. z o. z., se bo vršil dne 3. aprila 1932 ob 8. uri dop. pri g. Drmelju. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. čitanje revizijskega poročila. 3. poročilo načelstva in nadzorstva. 4. volitev načelstva. 5. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Blagovici, r. z. z n. z., se bo vršil dne 3. aprila 1932 ob pol 4. uri popoldne v uradnem prostoru. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora. 2. poročilo načelstva. 3. odobritev rač. zaključka za leto 1931. 5. slučajnosti.

Glavna skupščina Selekcijske zadruge za uzgoj ovaca u Baški, r. z. s o. j., održat će se u 2 sata posle podne 28. marta 1932 u dvorani Narodnog doma

u Baški. Dnevni red: 1. izvještaj predsjednika uprave i nadzornog odbora o poslovanju u g. 1931. 2. odredbe o proračunu za god. 1932 i obračunu prošle godine. 3. izvještaj tajnika o zaključku zadnje sjednice upravnog odbora. 4. čitanje revizijskog izvještaja. 5. možebitni predloži upravnog i nadzornog odbora.

Opomena: Ako ne bi pristupilo dovoljno članova na ovu skupštinu u određen sat, tada će se držati druga glavna skupština istog dana, u istome mestu jedan sat kasnije, i ova će stvarati valjane zaključke bez obzira na broj prisutnih članova.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Cankovi, r. z. z n. z., se bo vršil na praznik 4. aprila 1932 ob pol 11. uri v šoli. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobritev rač. zaključka za l. 1931. 4. čitanje revizijskega poročila. 5. volitev načelstva in nadzorstva. 6. slučajnosti.

Občni zbor Živinorejske zadruge za občno Cerklje, r. z. z o. z., se bo vršil v nedeljo dne 3. aprila 1932 ob 3. uri popoldne v prostorih Murnika. Dnevni red: 1. poročilo načelstva. 2. odobritev računskega zaključka za leto 1931. 3. čitanje revizijskega poročila. 4. slučajnosti.

Redni občni zbor Kmetijske zadruge v Cerkljah pri Kranju, r. z. z o. z., se bo vršil v nedeljo dne 3. aprila 1932 pri načelniku. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. volitev treh članov načelstva. 3. volitev nadzorstva. 4. odobritev rač. zaključka za l. 1931. 5. čitanje revizijskega poročila. 6. slučajnosti.

Redni občni zbor Sodarske zadruge za selško dolino na Češnjici, r. z. z o. z., se bo vršil v nedeljo dne 3. aprila 1932 ob 3. uri pop. v zadružnih prostorih na Češnjici. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. potrditev rač. zaključka za leto 1931. 3. volitev načelstva, nadzorstva in rabsodišča. 4. slučajnosti.

Občni zbor Prekmurske gospodarske posojilnice v Dobrovniku, r. z. z n. z., se bo vršil dne 3. aprila 1932 v uradnih prostorih posojilnice ob 1. uri popoldne. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora. 2. čitanje revizijskega poročila. 3. poročilo načelstva in nadzorstva. 4. odobritev računskega zaključka za leto 1931. 5. dopolnilna volitev enega člana nadzorstva. 6. slučajnosti.

Redni občni zbor Kmetijske nakupovalne in prodajne zadruge na Dolu pri Hrastniku, r. z. z o. z., se bo vršil v nedeljo dne 24. aprila 1932 ob 9. uri v Društvenem domu na Dolu. Dnevni red: 1. čitanje in odobrenje zapisnika o izrednem občnem zboru. 2. čitanje in odobrenje rač. zaključka za leto 1931. 3. čitanje revizijskega poročila. 4. poročilo načelstva in nadzorstva. 5. slučajnosti.

NARODNI GOSPODAR

GLASILO „ZADRUŽNE ZVEZE“ V LJUBLJANI.

Člani „Zadruž. zveze“ dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane po 25.— Din na leto, za pol leta 12.50 Din.
Cena inseratov po dogovoru. — Izhaja 15. dne vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo.

V. V.

Špekulacija in zadružništvo.

Tudi v našem zadružništvu so se pojavile včasih posamezne zadrage, glede katerih je bilo jasno, da niso bile ustanovljene z namenom pospeševanja gospodarskih koristi članov, ampak z namenom, da postanejo vir dobičkov za svoje ustanovitelje. Oblika zadrage je služila le kot več ali manj posrečena maska, ki naj bi zakrivala špekulacijske posle teh podjetlj. Vendar običajno pravi značaj teh navideznih zadrug ni ostal dolgo prikrit. Take nezdrave tvorbe pa so bile potem izločene iz gospodarskega življenja.

Iz vpisov novih zadrug v zadružne registre naših trgovskih sodišč vidimo, da se je tekom zadnjih mesecev ustanovilo prav znatno število špekulacijskih zadrug. Posebno veliko je število takih, ki imajo namen tudi dajanje podpor v slučaju smrti. V ljubljanski zadružni register je bilo meseca januarja vpisanih kar pet takih zadrug. Dasi je dajanje podpor v slučaju smrti, torej posmrtninsko zavarovanje, glavni namen teh zadrug in se v resnici mislijo zadrage baviti le s tem, ta svoj pravi namen v pravilih nekako sramežljivo skrivajo. V ospredje kot glavni namen spravljajo prav rade te špekulacijske zadrage vnovčevanje produktov svojih članov in nakup gospodarskih potrebščin.

V to vrsto zadrug spada tudi že dobro znana „Kmetijska eksportna zadruga v Mariboru“. Afera s to zadrugo je dala staremu prijatelju našega zadružništva „Trgovskemu listu“ povod, da je naslovil na zadružništvo v dveh dopisih iz Maribora (v št. 25 in 26 l. l.) par besed, „pristojnim oblastem“ pa nasvetuje uvedbo nadzorovanja zadrug.

Člankar povdarja, da je „Trgovski list“ nedavno opozarjal na nevarnost v poslovanju onih zadružnih podjetij, katerih delokrog sega na polje trgovine in, ki škodujejo trgovini. Potem nadaljuje: „Vsaj točasno bi na celem svetu ne mogli dobiti za naše stališče napram zadružništvu ugodnejše prilike, kakor nam jo je naravnost vsilila (do zadnjega časa) najmlajša zadruga v mariborskem okrožju, to je zadruga, ki je povzročila po celi državi splošno zanimanje, a obenem pa — žal tudi največjo dosedaj znano afero te vrste, to je „Kmetijska eksportna zadruga v Mariboru“.

Torej afera „Kmetijske eksportne zadrage“ naj bo merodajna za presojanje kvalitete našega zadružništva! Ne vemo za kaj smatra „Trgovski list“ potrebno, da vodi na ta način boj proti zadružništvu, ko mora vendar biti prepričan, da mu s tem dela krivico. „Kmetijska eksportna zadruga“ je čisto špekulacijsko podjetje, ki nima z osta-

lim zadružništvom ničesar skupnega, saj ni bila včlanjena v nobeni zadružni zvezi. V obliki zadruga je bilo ustanovljeno to podjetje najbrže le vsled tega, da se mu da privlačnejša zunanost in, ker je ustanovitev zadruga po zakonu enostavna. Tudi se je ta zadruga bavila s poslom, s katerim se zadruga v tistem času, ko je bila ustanovljena, niso smele baviti, kajti koncesija se je smela po zavarovalnem regulativu izdajati le zavarovalnicam, ki so osnovane kot delniške družbe ali pa kot vzajemna društva. „Kmetijska eksportna zadruga“ je delala brez koncesije. Sedaj daje novi obrtni zakon tudi zadrugam možnost, da se bavijo z zavarovalnimi posli. Zlorabe in izkoriščanje ljudstva je mogoče tudi pri podjetjih v drugačni pravni obliki in ne samo pri zadrugah. Saj ni še tako daleč za nami čas, ko je Slavenska banka d. d., sicer na drug način, oškodovala ljudstvo za vse drugačne milijone kot pa sedaj Kmetijska eksportna. Pa radi tega ni nihče klical ognja in žvepla na vse delniške družbe. Tudi sedaj, ko nam tečajnice naših borz pričajo, da pri nekaterih naših delniških družbah ni vse v redu, se preko tega za trgovske kroge gotovo važnega vprašanja molče prehaja.

Strinjamo se pa s „Trgovskim listom“ v tem, da bi treba delovanje takih špekulacijskih podjetij onemogočiti prej, predno povzročijo že velikansko škodo. Pri tem pa moramo ugotoviti, da bi bilo časopisje v prvi vrsti poklicano, da razsvetli vlogo raznih sumljivih gospodarskih podjetij. Žal pa ne dopušča naš tiskovni zakon, da bi časopisje to nalogo vršilo. Vsako, tudi najobjektivnejšo kritiko more podjetje, ki se čuti prizadeto, uporabiti kot povod za tožbo proti listu in glede najbolj resničnih trditev je list v nevarnosti, da bo obsojen. Tega rizika pa časopisje ne more nositi.

V slučaju Kmetijske eksportne zadruga

je sicer jasno, da je delovala brez koncesije, torej v nasprotju z zakonom. Vzajemna pomoč v Ljubljani pa je bila registrirana pomožna blagajna pod nadzorstvom politične uprave in vendar sta se obe znašli na istem potu. Zakaj naj bo radi Kmetijske eksportne obsojeno zadružništvo, ko je vendar način njenega poslovanja zakrivil vso polomijo, ne pa oblika zadruga? Saj je, kot vidimo v slučaju Vzajemne pomoči, pri pomožnih blagajnah tudi mogoč ravnotak konec.

Zahteve, ki jih stavi „Trgovski list“ glede posebnega nadzorovanja zadrug so diktirane od nezaupanja in nasprotja do zadružništva. Niso pa zahteve utemeljene, ker je itak poslovanje zadrug že pod nadzorstvom in sicer v smislu revizijskega zakona iz l. 1903. Zato ne razumemo čemu naj bi se stavile zadruga še pod izjemen režim. Seveda ne more revizija, ki se vrši vsake dve leti, onemogočiti vseh zlorab in napak v poslovanju. Pa tega ne bi moglo doseči nobeno nadzorstvo, ki daje zadružni upravi še kakšno svobodo. Delikt ali vsaj poskus mora biti napravljen prej, predno naj se proti njemu nastopi.

V slučaju „Kmetijske eksportne zadruga“ je imela oblast zakonito podlago za nastop, kajti zadruga je vršila svoje poslovanje brez koncesije, ki je tudi po zakonu ne bi mogla dobiti. Ni pa mogel priti do veljave zakon o reviziji zadrug, ker je zadruga obstojala in delovala komaj dobre tri mesece in revizija bi morala biti izvršena še le pred potekom dveh let. Ampak tu je revizijski zakon postranskega pomena, kajti delovanje se je zadrugi moglo preprečiti brez tega. Sicer pa je mariborsko okrožno sodišče tisto, ki je imelo določiti revizorja za Kmetijsko eksportno, katera ni bila včlanjena v nobeni revizijski zvezi.

Mi smatramo, da ni glavno, kakšna kontrola se ustvarja nad gospodarstvom ali pa

posebej nad poslovanjem posameznih podjetij. Nobena kontrola ni taka, da bi bile zlorabe izključene. Vendar pa radi tega kontrole ne odklanjamo, smatramo pa da je krivično, če se n. pr. za zadrage zahteva večje nadzorstvo in to utemeljuje z afero Kmetijske eksportne.

Kajti Kmetijska eksportna ni za nas toliko zadržna afera, kolikor afera vrste zavarovanja s katero se je pač bavila. In to zavarovanje je prišlo med zadrage po naključju in proti določilom zakona.

Napad „Trgovskega lista“ bi moral biti naperjen proti zavarovanju, kakor so ga Kmetijska eksportna in razne pomožne blagajne vršile, ne pa proti zadrugam. Naše stališče glede samopomoči v taki obliki smo že pojasnili, zato je nam ni treba, da zopet ponavljamo. Mi smo in bomo proti vsaki podobni špekulaciji, pa naj se pojavi o obliki zadrug ali pa v kakšni drugi. Če je v obliki zadrug bomo še ostrejši, ker nočemo, da bi trpel ugled našega združništva radi zlorab združne oblike.

Zloraba združne oblike pa so razne podporne in druge zadrage zadnjega časa, ki so že začele in ki še niso začele poslovati. Upamo tudi, da vse niti ne bodo začele s poslovanjem z ozirom na svarilen zgled „Kmetijske eksportne zadrage“. Menda je javnost že toliko prepričana o špekulativnem značaju takih podjetij, da jim ne bo preveč zaupala. Uvidela bo menda tudi, da je na teh „zadrugah“ zadržna le pravna oblika in drugega nič, ter da je glaven njih namen pridobivanje čim večjih koristi za ustanovitelje na račun ostalega članstva. Značilno za take zadrage je tudi to, da ostanejo „divje“, ne včlanijo se v nobeni revizijski zvezi, kajti zveze bi jim omejevale svobodo njihovega špekulacijskega delovanja.

Vemo, da se taki špekulacijski pojavi ne bodo dali popolnoma onemogočiti v združništvu, treba pa jih je čim bolj omejiti. Bolj kot kakšno nadzorstvo jih more omejiti javnost sama in to na ta način, da jim ne daje svojega zaupanja. S tem bo delo marsikatero teh laži-zadrug onemogočeno.

Ant. Kralj:

Zakon o zadrugah državnih uslužbencev.

V „Službenih novinah“ z dne 5. februarja 1932 je bil objavljen zakon o zadrugah državnih uslužbencev z dne 18. januarja 1932, ki se v mnogih ozirih razlikuje od sedanje združne zakonodaje in obsega marsikake značilne in zanimive odredbe.

Zakon razpada v dva oddelka. V prvem se razpravlja o posameznih krajevnih nabavljalnih zadrugah v drugem o Zvezi uradniških nabavljalnih zadrug.

Državni uslužbenci in vse osebe, ki služi ali dela v državnih uradih ali podjetjih ali ki prejema podporo ali pokojnino pri državnih blagajni, smejo po odredbah tega

zakona osnovati nabavljalne zadrage državnih uslužbencev. Člani morejo biti tudi vdove in otroci državnih uslužbencev. Isto velja za banovinske uslužbence. Vsaka taka oseba pa sme biti član samo ene take zadrage, izvzemši uslužbenca, ki žive ločeno od rodbine.

Zakon pozna štiri vrste nabavljalnih zadrug in sicer:

1. Zadrage državnih uslužbencev za nabavljanje živil (nabavljalne zadrage), ki naj oskrbujejo združnike z živili in drugimi predmeti za njihovo osebno in hišno potrebo. Te zadrage prodajajo blago ali za gotovino ali brezobrestno na upanje proti

pismeni osebni zavezi zadružnikovi ali na podlagi pismenega osebnega poročstva dveh zadružnikov ali na podlagi zastavitve službenih prejemkov. Samo izjemoma, kadar je izvestnega blaga v zadružnem skladišču več nego zadružniki povprašujejo po njem, sme upravni odbor tako blago oddajati drugim zadrugam ali pa tudi nezadružnikom.

2. Zadruga državnih uslužbencev za nabavljanje stanovanj, ki imajo nalogo, oskrbovati zadružnike z zdravimi stanovanji (stanovanjske zadruga).

3. Zadruga državnih uzlužbencev za nabavljanje kredita, ki naj svojim zadružnikom preskrbujejo cenen kredit (kreditne zadruga).

4. Proizvajalne (n. pr. čebelarske, perutninarske in druge podobne) zadruga, ki imajo namen, pospeševati proizvodnjo svojih članov.

V enem kraju se sme ustanoviti po tem zakonu samo ena nabavljalna zadruga iste vrste; poleg nje sme poslovati samo še ena nabavljalna zadruga osebja državnih železnic, ako sprejema v članstvo tudi osebje s prog zunaj sedeža zadruga in če zveza dovoli njeno ustanovitev.

Vsaka nabavljalna zadruga sme na svojem sedežu in izven njega ustanavljati prodajalnice.

Delež ne sme biti manjši nego 100 Din. Ob pristopu se mora plačati najmanj desetina deleža, ostanek pa v devetih prihodnjih mesecih. Ako bi se posamezni obroki ne plačali točno, sme zadruga zahtevati zavarovanje in poravnavo iz službenih prejemkov. Deleži se glase na ime in se ne smejo prenašati na drugo osebo.

Vsak zadružnik jamči za obveznosti zadruga najmanje do zneska, ki je enak zadružnemu deležu. Poleg tega pa se ustanavlja še posebno jamstvo zadružnikov za obveznosti zadruga napram zvezi; za te ob-

veznosti jamčijo zadružniki z najmanj petkratnim zneskom deleža.

Za ustanovitev zadruga ni treba nikakršne predhodne dovolitve. To načelo pa ni dosledno izvedeno. Glede ustanavljanja in poslovanja vseh vrst zadrug predpiše namreč upravni odbor zveze poseben pravilnik, po katerem se bo treba ravnati ob ustanovitvi. Zadruga ne more drugače obstojati kakor da se včlani pri zvezi, a če bi bila zadruga ustanovljena proti omenjenemu pravilniku ali bi jo zveza ne sprejela, ne bi mogla obstati.

Snovanje rezervnega zaklada je obvezno. Ta sklad se ne sme uporabljati za nič drugega nego za pokrivanje izgub pri poslih, ki so bili pravilno podvzeti, a s škodo dokončani. V praksi bo marsikdaj težko ugotoviti, kedaj je bil posel pravilno podvzet. Če bi se ugotovilo, da posel ni bil pravilno podvzet, bi se za pokritje izgube rezervni fond ne smel uporabiti. Za slučaj, da bi zadruga prestala, se ima njen rezervni sklad izročiti na čuvanje zvezi; če se v desetih letih osnuje v istem kraju slična zadruga, preide rezervni sklad v njeno last, sicer pripade zvezi.

Poslovni prebitek, ki ga izkazuje računski zaključek, se ima porabiti na način, ki je v zakonu podrobno naveden. Za rezervni sklad se ne sme porabiti manj nego 30 %, pri stanovanjskih zadrugah najmanj 50 %. Za pokojninski sklad uslužbencev zadruga se mora porabiti najmanj 1 %, kot nagrade upravnemu in nadzornemu odboru pa največ do 5 % in ravno toliko kot nagrade na uslužbenca. S pravili se mora tudi določiti odstotek čistega dobička, ki se ima porabiti za splošne kulturne in humanitarne namene (vsaj 1 %) in za razne gospodarske, prosvetne in humanitarne namene v korist članov (vsaj 2 %). Pri kreditnih in stanovanjskih zadrugah se mora poseben odsto-

tek čistega dobička določiti za sklad za dvomljive terjatve. Poleg tega se smejo pri kreditnih zadrugah od ostanka čistega dobička odobriti obresti na deleže zadružnikov, toda največ v višini obrestne mere Narodne banke in nikakor ne več kakor 5%. Pri zadrugah za nabavo živil pa se ostanek čistega dobička, ako tako sklene občni zbor, povrne zadružnikom sorazmerno z vrednostjo nabav, če so svoj delež že popolnoma vplačali, sicer se porabi za pripis na znesek deleža.

Vsaka zadruga mora imeti svoja pravila. Zakon našteva devet točk, o katerih se pravila morajo izraziti.

Za ustanovitev zadruga je treba, da se v ta namen združi vsaj deset oseb. Zadruga mora biti vpisana v zadružni register ali kjer takega ni, v trgovinski register. Ob prijavi prijave je treba prvostopnemu sodišču predložiti v dveh izvodih pravila zadruga, ki jih mora podpisati vsaj deset zadružnikov in prepis zapisnika o volitvi upravnega in nadzornega odbora. Sodišče mora izdati odlok o vpisu zadruga v register in ga priobčiti ustanoviteljem najkasneje v treh dneh od dne, ko so mu bila pravila predložena.

Pravila zadruga se smejo spremeniti samo po predhodnem dovoljenju zveze. Vsaki prijavi na sodišče za vpis premembe pravil je treba priložiti dva prepisa sklepa o premembi pravil; en prepis sodišče overi, označi na njem, da je prememba vpisana v register in ga vrne upravnemu odboru zadruga, drugi izvod prepisa pa ostane pri sodišču.

Vsaka zadruga mora imeti upravni in nadzorni odbor. Upravni odbor mora sestajati iz najmanj treh članov. Če bi se število članov upravnega odbora zmanjšalo tako, da ne bi mogel sklepati, mora nadzorni odbor sklicati občni zbor, da izpopolni izpraznjena mesta, in sicer najpozneje v desetih dneh. Kooptacija torej ni dopustna.

Člane upravnega in nadzornega odbora more občni zbor vsak čas zamenjati, vendar je treba, da je na občnem zboru navzočih najmanj polovica vseh zadružnikov in da glasujejo za predlog najmanj tri četrtine navzočih zadružnikov.

Člani upravnega odbora so zadrugi solidarno odgovorni z vso svojo imovino za škodo, ki bi nastala iz njihovega nezakonitega ali nepravilnega poslovanja. Ta odgovornost pa ne zadene onega člana upravnega odbora, ki je takoj ugovarjal sklepu in odredbi upravnega odbora in pismeno izročil protest nadzornemu odboru.

Član upravnega odbora se sme zavezati nasproti zadrugi kot dolžnik samo po odobritvi nadzornega odbora. Ne člani načelstva, kakor tudi ne člani nadzorstva ne smejo biti poroki za obveze zadružnikov proti zadrugi.

Člani nadzornega odbora ne smejo biti istočasno člani upravnega odbora, niti jih ne smejo zastopati. Tudi ne smejo kot uradniki voditi zadružnih poslov. Samo v slučaju, da bi nadzorni odbor odstavil posameznega ali vse člane upravnega odbora, odredi izmed sebe osebe, ki začasno izvršujejo dolžnosti odstavljenih članov upravnega odbora. Za ta čas in dokler se jim ne da razrešnice, ne sme tak zastopnik izvrševati svojih dolžnosti v nadzorstvu. Če član upravnega odbora izstopi, ne sme biti izvoljen za člana nadzornega odbora, dokler kot član upravnega odbora ne dobi razrešnice.

Nadzorni odbor mora o uspehu svojega pregledovanja pismeno poročati občnemu zboru.

Ako nadzorni odbor odstopi ali tudi vse člane upravnega odbora, mora še isti dan sklicati občni zbor. Za svoje poslovanje so člani nadzornega odbora zadrugi ravno tako odgovorni, kakor člani upravnega odbora.

Na občnem zboru ima vsak zadružnik pravico samo do enega glasu in tak glas mora uporabiti osebno. Če se sklepa o razrešnici ali če se sklepa, da se ta ali oni zadružnik toži pri sodišču, se zadružnik, ki se ga to tiče, ne sme udeležiti teh sklepanj niti ne sme glasovati. To velja tudi za sklepe ki se tičejo pravnega posla z enim ali drugim zadružnikom.

Razrešnica občnega zbora ne velja glede materialne odgovornosti upravnega in nadzornega odbora za povzročeno škodo, če jo zvezin revizor naknadno ugotovi.

V zadrugah z najmanj 500 člani se sme določiti s pravili, da tvorijo občni zbor delegati, ki jih izvolijo zadružniki izmed sebe po sekcijah, katere se podrobneje določijo s pravili. Vsak zadružnik sme biti član samo ene sekcije. Delegati se izvolijo do konca meseca februarja vsakega drugega leta. Ta izvolitev velja za vse občne zборе do nove volitve delegatov, katerih število se določa s pravili.

Redni občni zbor se mora vršiti v prvih treh mesecih prihodnjega leta in sicer na sedežu zadruga. Če upravni odbor ne bi sklical rednega občnega zbora v določenem roku, ga mora sklicati nadzorni odbor najkasneje v desetih dneh po preteku tega roka. Če bi tudi nadzorni odbor tega ne storil, sme ena desetina članov zahtevati od pristojnega sodišča dovoljenje, da skliče občni zbor. V tem primeru se mora v pozivu na občni zbor izrečno povedati, da se občni zbor sklicuje z dovoljenjem sodišča. Enako sme desetina zadružnikov zahtevati od sodišča dovoljenje za sklicanje izrednega občnega zbora, ako bi ga na pismeni poziv desetega dela zadružnikov ne hotel sklicati niti upravni niti nadzorni odbor.

Na občnem zboru se vodi seznamek zadružnikov, ki so prišli na občni zbor. Overoviti ga morajo oni, ki so po pravilih

pooblaščeni za to. Ta seznamek se mora priložiti zapisniku o občnem zboru.

Najmanj 5 dni pred občnim zborom mora biti bilanca razgrnjena na vpogled zadružnikom v zadruginem lokalu ali na drugem primernem kraju, ki mora biti v pozivu na občni označen.

Občni zbor določi skupno vsoto, do katere se sme zadruga zadolžiti.

Zoper sklep občnega zbora, ki nasprotuje zakonu ali pravilom, se sme vložiti pritožba pri pristojnem sodišču in zahtevati, da se razveljavi. Pritožba se sme vložiti samo v osmih dneh. Pritožiti se sme razen upravnega odbora samo oni zadružnik, ki je bil na občnem zboru in ki je zoper ta sklep vložil protest in zahteval, da se to v zapisniku zaznamuje. O pritožbi odloča sodišče, ne da bi odredilo narok, na podlagi zapisnika o občnem zboru.

Vsak zadružnik lahko izstopi iz zadruga kadar hoče, ko je poprej poravnal zadruzi svoje dolgove in upravnemu odboru pismeno sporočil svoj izstop. Pri stanovanjskih zadrugah mora javiti svoj izstop vsaj leto poprej.

Upravni odbor sme odvzeti zadružniku, ki dela zoper koristi zadruga, za izvesten čas izvrševanje članskih pravic ali pa ga izključiti iz zadruga. Če se ugotovi, da je zadružnik trgoval z blagom, ki ga je nabavil pri nabavljalni zadrugi, ga mora upravni odbor izključiti iz članstva. Zoper odločbo upravnega odbora o izključitvi se sme zadružnik pritožiti na rednem letnem občnem zboru, razen če je bil izključen zbog nedovoljenega trgovanja z blagom, ki ga je nabavil pri nabavljalni zadrugi.

Oseba, ki neha biti član zadruga, jamči za tiste obveznosti zadruga, ki so nastale do konca računskega leta, v katerem je nehal biti član zadruga. Jamstvo umrlih zadružnikov preide na njihove pravne naslednike. Jamstvo

prestane po preteku še dveh naslednjih poslovnih let. Če preide v tem času zadruga v likvidacijo, ali pride v stečaj, velja jamstvo še naprej.

Na podlagi bilance za to računsko leto se ima delež in dobiček izplačati v 15 dneh po odobritvi bilance.

Če zadružnik zaradi premestitve izpremeni svoje bivališče, pošlje zadruga, katere član je bil do tedaj, njegov delež zadrugi, ki je pristojna za kraj, kamor je premeščen.

Oni zadružnik, ki prestane biti državni uslužbenec (aktiven ali upokojen), prestane že s tem biti član zadruge.

Kot vzrok za prestanek zadruge navaja zakon med drugim tudi to, če se število zadružnikov zniža izpod deset.

Sklep občnega zbora o prestanku zadruge ne velja, dokler želi deset zadružnikov, da se nadaljuje poslovanje. Če pa izgubi zadruga več nego polovico svoje imovine, sme občni zbor skleniti s prosto večino, da zadruga prestane in je ta sklep polnoveljavnen.

Če zveza zadruge ne sprejme v svoje članstvo ali če jo izključi, se o tem obvesti pristojno sodišče, ki odredi likvidacijo zadruge. V slučaju, da bi število zadružnikov padlo izpod deset, mora upravni odbor o tem takoj obvestiti sodišče, ki tudi v tem primeru odredi likvidacijo.

Za izvršitev likvidacije določi občni zbor poseben odbor likvidatorjev, obstoječ iz najmanj treh oseb; ako bi občni zbor tega ne storil, jih določi sodišče na predlog najmanj ene desetine zadružnikov. Sodišče take likvidatorje lahko vsak čas zamenja.

Kadar je zveza edini upnik likvidirane zadruge, morajo likvidatorji izročiti vso njeno imovino v 14 dneh po vpisu likvidacije zvezi, ki potem sama izvrši likvidacijo; s to izročitvijo prestane dolžnost likvidatorjev in nadzornega odbora.

Likvidatorji morajo vsake tri mesece objavljati poročilo o svojem delovanju in po končani likvidaciji priobčiti uspeh svojega poslovanja. Kako in komu objavljajo ta poročila, pa v zakonu ni povedano. Zadrugino imovino smejo likvidatorji prodati samo na javni dražbi ali na borzi.

O razmerju zadruge do zveze obsega zakon sledeče značilne odredbe.

Zadruge se ne smejo zadolževati zunaj zveze brez predhodnega dovoljenja njenega upravnega odbora.

Obresti za posojila, ki jih odobri zveza zadrugam, določa upravni odbor zveze; obresti ne smejo biti manjše od 4 % na leto; samo občni zbor zveze sme te obresti znižati in to samo zato, da se vzdrži zadruga. Upravni odbor sme zvišati poedini zadrugi obresti za posojilo, če se zadruga z dovoljenim kreditom preskrbi drugje z blagom, ki ga proizvaja zveza v lastnem podjetju. Koliko smejo pobirati zadruge kot obresti za obveznosti zadružnikov, določi upravni odbor zveze.

Posojila (kredit), ki jih odobri zveza svojim zadrugam v blagu ali gotovini, se morajo zavarovati z menico dotičnih zadrug. Tudi blago in terjatve nabavljalnih zadrug proti članom služijo kot zastava zvezi za njene terjatve. Pri stanovanjskih zadrugah morajo biti ta posojila še hipotekarno zavarovana na prvem mestu v prid zveze na nepremičninah zadruge ali na tistih, za katere so se ta posojila porabila. Pri kreditnih zadrugah sme upravni odbor zveze zahtevati tudi druga zavarovanja.

Če smatra zveza to za potrebno, sme postaviti pri vsaki zadrugi svojega poverjenika, ki nadzira poslovanje zadruge. Poverjenik ima pravico in dolžnost, da ustavi izvršitev sklepov upravnega odbora, ki jih smatra za škodljive koristim zadruge ali zveze; o tem mora takoj obvestiti zvezo. Tak

sklep sme zadruga izvršiti, če ga zveza v 14 dneh ne izpremeni ali ne razveljavi. Stroške za poverjenika trpita zveza in zadruga vsaka po polovici.

Če smatra zveza za potrebno, sme zahtevati od upravnega odbora zadruge, da skliče občni zbor z določenim dnevnim redom. Ako bi upravni odbor tega ne storil, skliče občni zbor zveza sama. Na takem občnem zboru predseduje zadružnik, ki ni član upravnega ali nadzornega odbora. Če bi občni zbor ne sklenil primernih ukrepov za zavarovanje koristi zveze, zadruge ali zadružnikov, sme zveza zadrugo izključiti iz svojega članstva.

Ob likvidaciji ali v stečaju ali če zveza po podatkih, s katerimi razpolaga, ugotovi, da se z imovino zadruge ne morejo kriti vse njene obveznosti zahteva takoj, da se glede dotične vsote realizira jamstvo zadružnikov in sicer tako, da se postavi prepoved na službene prejemke vsakega zadružnika do višine, ki jo dovoljuje zakon o civilnih uradnikih. Te prepovedi izvrše na podlagi zaprosila zveze ista oblastva, ki likvidirajo, odnosno izplačujejo službene prejemke. Za svoje terjatve proti zadružnikom sme tudi zadruga v vsakem primeru zahtevati zavarovanje in plačilo iz službenih prejemkov zadružnikov na isti način in z istimi pravicami.

Drugi oddelek zakona obravnava večinoma organizacijo zveze nabavljanih zadrug, njen delokrog, sredstva in privilegije.

Vse zadruge, ki se ustanovijo po tem zakonu, morajo pristopiti kot članice k tej zvezi; ako bi kaka zadruga tega ne storila, jo sodišče na predlog zveze razpusti. Minister za finance ima pravico, da imenuje pri zvezi svojega komisarja, ki sme kontrolirati vse poslovanje zveze.

Upravni odbor zveze sme, če se mu zdi to potrebno na podlagi revizijskega poročila vložiti zoper zadrugo ali zoper poedine njene zadružnike tožbo pri pristojnem sodišču. Mora pa to storiti, če se ugotovi pri zadrugi kazniva zloraba ali če se ugotovi, da je kdo izmed zadružnikov prejel provizijo od zadruginih dobaviteljev.

Poleg taksnih in davčnih oprostitov uživajo te zadruge in zveza pravico, da se jim za prevoz blaga po državnih železnicah in ladjah zaračuni le 50 % od navadnih tarif. Ministrstvo za finance oddaja zvezi devize za njene dobave iz inozemstva po najugodnejšem tečaju, po katerem jih more država nabaviti.

Država prepušča, kolikor je to mogoče, zvezi in zadrugam brez vsake odškodnine potrebne prostore za njihovo poslovanje in zemljišča za gradbo stavb, ki so jim potrebne. Premog in drva iz državnih premogovnikov in gozdov se oddajajo zvezi in zadrugam in režijskih cenah.

Zveza in vse njene zadruge morajo spraviti v enem letu svoja pravila v sklad z odredbami tega zakona.

Naš denarni trg v preteklem letu. (Nekaj statistike).

Sedaj nam je na razpolago že nekaj podatkov o položaju našega denarnega trga v preteklem letu in tudi splošno o poteku krize. Predvsem je izdala Narodna banka svoje letno poročilo, iz katerega posnemamo najvažnejše podatke.

Skupno so znašale hranilne vloge pri bankah cele države (tu so vštete tudi regulativne hranilnice v Sloveniji):

31. decembra 1930	13.880 mil. Din		
1. marca 1931	14.170	"	"
1. junija	14.242	"	"

1. septembra 13.235 mil. Din

1. decembra 12.170 „ „

Iz teh podatkov je razvidno, da je statistika Narodne banke sestavljena za 1. december prejš. leta, torej ne za konec leta kakor lani. Nasprotno pa vemo, da ta statistika obsega vloge regulativnih hranilnic v Sloveniji, ki so pa sestavljene za dan 31. decembra brez kapitaliziranih obresti. Ravno tako je tudi menda statistika Društva bančnih zavodov, kakor tudi statistika vojvodinskih bank sestavljena za konec leta. Iz objavljenih podatkov sledi, da so hranilne vloge pri bankah padle v naši državi od 1. junija do 1. decembra za 2.072 mil. Din ali za nad 14 %. Narodna banka ceni, da je bilo konec leta težaviranega denarja okoli 750 mil. Din kar je sicer za naš obtok znatna svota. Po posameznih pokrajinah se vloge razdele kot slede (v mil. Din):

	1. 6. 1931	1. 12. 1931
Srbija in Črnagora	4.152	3.143
Hrvatska in Slavonija	4.633	4.230
Vojvodina	1.492	1.251
Slovenija (banke)	1.717	1.331
(regulativne hranilnice)	1.220	1.206
Bosna in Hercegovina	797	596
Dalmacija	321	213

Relativno najbolj so nazadovale vloge v dalmatinskih, slovenskih, srbskih in bosenskih bankah. V nekaterih pokrajinah znaša padec 25 %.

Narodna banka objavlja v svojih četrtletnih poročilih tudi podatke o stanju 20 največjih bank v državi. Tudi ta statistika je zanimiva in važna za presojanje položaja na denarnem trgu. Tuja sredstva teh dvajsetih največjih bank v državi so znašala (hranilne vloge na knjižice in tekoče račune, upniki v tekočih računih) koncem leta 1930 7.609 mil. Din, pa so se do konca aprila 1931 povečala na 7.632 mil., od tedaj naprej pa so stalno padala, vendar v maju še

ne tako kot v juniju, ko je odtok tujih sredstev znašal 77 mil. Din. Velik odtok je bil — razumljivo — zabeležen v septembru z 242 mil., še večji pa v oktobru s pol milijarde dinarjev, še v novembru je znašal odtok 245 mil. V decembru je bil odtok že manjši ter so se celo upniki na tekočih računih povečali, dočim so seveda vloge na knjižice še padle. Tudi v januarju je bilo še slabo, vendar se je v drugi polovici meseca položaj znatno izboljšal.

Potek krize nam predločuje tudi gibanje žiroračunov, na katere nalagajo denarni zavodi presežke svoje gotovine, katere hočejo v danem momentu hitro realizirati. Ob zakonski stabilizaciji je bilo na žiroračunih naloženo 708 mil. Din, ki so pa do 8. oktobra padli na 214 mil. Din. Kasneje so se do konca leta povečali na 326 mil. Din (deloma celo več). Postavka blagajne izkazuje skupno z dobroimetji bank na žiroračunih padec od 403 mil. Din koncem leta 1930 na 197 mil. Din konec novembra. V decembru pa je ta postavka narasla na 266 mil. Din, znak pritoka novih sredstev, deloma pa tudi opreznega poslovanja bank, ki se v nove posle niso spuščale in so vse realizirane zneske držale pripravljene. Posojila denarnih zavodov so pa vseskozi padala. V začetku leta so znašala: eskont 2.232 mil., lombard 193 in tekoči računi 4.724 mil., do konca 1. 1931 pa so se menična posojila zmanjšale na 1.651 mil., lombardna so se pa povečala na 198 mil., dočim so dolžniki v tekočem računu padli na 4.267 mil. Vsa posojila skupno so padla za 1.033 mil. Din, čemur odgovarja deloma na drugi strani zmanjšanje tujih sredstev v iznosu 1.460 mil. Če vpoštevamo še, da so likvidna sredstva velikih bank padla lani za 137 mil. Din, dobimo približno sliko zmanjšanja kreditne stavbe bančništva v naši državi.

V tekočem letu se pozna izboljšanje na

denarnem trgu. Zato so se začela zmanjševati posojila Narodne banke v eskontu in lombardu, ki so znašala konec 1930 1.637 mil., konec 1931 2.252 mil., konec januarja pa so padla na 2.216 mil., konec februarja pa na 2.190 mil. Nadalje so žiroračuni v januarju izkazali dvig od 326 na 582 mil. dinarjev. V februarju so se žiroračuni zmanjšali, ker so banke začele kupovati takozvane blagajniške bone Narodne banke, ki nosijo obresti, dočim so naložbe na žiroračunih brezobrestne. Te blagajniške bone, ki so kratkoročni (1 do 3 mesece), lahko kupci vsak čas eskontirajo pri Narodni banki. Ti

boni so izkazani v postavki Obveznosti z rokom, ki so radi tega v januarju narasle od 681 na 908 (deloma tudi radi novih deviznih kreditov, katere smo dobili v znesku 3 mil. dolarjev v mesecu januarju), v februarju pa od 908 na 1.182 mil. Din. To je za Narodno banko dobro, ker obveznosti z rokom ni treba kriti z zlatom odnosno z devizami. Devizno kritje je pa letos zelo padlo. Skupno z devizami, ki ne spadajo v podlago, smo imeli deviz koncem lete 1931 424 mil. dinarjev, konec januarja pa samo še 360 mil., ki so do konca februarja skopneli na 211 mil. dinarjev.

Benko:

Ali je naša mlečna produkcija res prevelika?

Zdi se mi, da je postalo že kar moderno, tožiti o krizi, ter še posebej o — nadprodukciji. Naj bo naša nesposobnost in nedelavnost še tolika, naj bo naša krivda še tako očividna, vendar se tolažimo z enostavnim izgovorom: kriza in nadprodukcija.

Vem pa, da bo posamezne kmetijske panoge mogoče pospeševati le v toliko, kolikor bo kmet sam uverjen, da imajo možnost razvoja in če bo videl, da mu nudijo sredstva za življenje in obstoj. Zato tudi postavljam vprašanje: „Ali je naša mlečna produkcija res prevelika? Zakaj in koliko je (naj bi bila) prevelika? Če pa ni prevelika, kaj je potem vzrok težkočam, ki jih z vnovčenjem mleka in izdelkov dejanski imamo?“

Po statističnih podatkih imamo v dravski banovini približno 200 000 molznih krav. Ako cenimo povprečno mlečnost na 1500 l. bi znašalo to 300 mil. lit. mleka na leto. Po podatkih Erjavčeve „Kmetijsko vprašanje v Sloveniji“ imamo pa 144.000 kmetskih posestev, na vsako posestvo pride torej le 1,4 krave. Vsakdo mora priznati, da je to izredno

nizko število, celo pri dejstvu, da pri nas prevladuje majhno posestvo. Da bi bila mlečnost posameznih živali previsoka, menda tudi nikdo ne bo trdil. Potemtakem se trditev, da je naša mlečna produkcija prevelika, razblini v nič.

S tem preidemo na drugo vprašanje. Kaj je vzrok težkočam, ki jih imamo z vnovčenjem mleka in izdelkov?

Začnimo po vrsti:

1. Naša domača poraba je absolutno prenizka. To velja tako za mleko kot za izdelke, ter v enaki meri za podeželsko in mestno prebivalstvo.

Če bi n. pr. sleherni prebivalec dravske banovine porabil dnevno vsaj pol litra mleka, bi znašalo to letno že 190 mil. litrov mleka, t. j. skoro dve tretjini naše produkcije. Za krmo oz. vzrejo mlade živine se porabi okrog 5 mil. litrov, preostane torej le še 105 mil. litrov, ki jih je treba podelati v izdelke, oz. izvoziti v svežem stanju.

Kakšne so sedaj možnosti za vnovčenje tega preostanka.

Sleherni prebivalec Nemčije porabi letno 7·6 kg masla in 5·4 sira.

Ker je visoki življenski standard Nemcev večini naših ljudi v resnici nedosegljiv, računajmo na prebivalca dravske banovine le polovične množine. Pri maslu torej 3·9 kg na leto (le nekaj več kot 1 dkg na dan). To bi znašalo za naše razmere ogromno letno množino nad 4 mil. kg za katere bi porabili nič manj kot 97·3 mil. lit. mleka. (Za 1 kg masla je treba 24 l mleka), to se pravi, da bi dozdevni višek naše produkcije lahko pojedli že na maslu pri malenkostnih količinah 1 dkg na dan.

Vzemimo tudi pri porabi sira polovico nemške porabe, torej 2·7 kg na leto (le dobrih 7 gr na dan). Če bi toliko sira vsak prebivalec dravske banovine v resnici porabil, bi to koncem koncev dalo ogromno množino 2·8 mil. kg za katero bi potrebovali nič manj kot 35·1 mil. litrov mleka. (Za 1 kg zrelega sira je treba 12·5 l mleka.)

Velikega pomena za vnovčenje našega mleka je tudi naš tujski promet. Za l. 1931 izkazuje n. pr. statistika naših letoviških krajev 192.911 posetnikov in 722.155 nočnin. Gotovo ni pretirano, računati za vsakega gosta 5 dkg sira, 5 dkg masla in pol litra mleka na dan. Na ta način potrebujemo samo za one goste, ki so zapadeni v gornjem številu nočnin 1,679.000 l mleka. Ker pa tudi gostje, ki delajo v naša letovišča le pol — oziroma enodnevne izlete nekaj porabijo, oziroma jih prihaja dokaj v kraje, ki ne vodijo tozadevnih statistik, ne bo preveč, če računamo za celokupne potrebe našega tujkega prometa 1,800.000 litrov mleka letno.

Če sedaj seštejemo vse številke, ki smo jih navedli kot potrebo (možnost porabe) mleka, dobimo lepo vsoto 329·2 mil. litrov, to se pravi, napram naši sedanjí produkciji 29 mil. litrov primanjkljaja. O kaki krizi, nad-

produkciji ali sličnem ne bi moglo biti niti govora.

2. Naša mlečna produkcija je preveč neenakomerna, t. j. iz enega letnega časa v drugega preveč izpremenljiva in pri tem pade največja produkcija v dobo ko je poraba najmanjša (jesen).

3. Kakovost naših mlečnih izdelkov se je v zadnjih letih premalo izboljšala. Žalostno a resnično! Kaj je bilo n. pr. treba, da je hrvatsko maslo na ljubljanskem trgu skoraj docela izpodrinilo naše domače? In koliko je našega ementalca, ki to ime v resnici zasluži? In to celo v Bohinju, ki ima prav vse pogoje za produkcijo prvovrstnega sira, oziroma kolikor jih nima, bi si jih lahko ustvaril.

4. Produkcija naših mlečnih izdelkov je preveč enostranska. Saj skoraj drugih izdelkov še ne poznamo, kot naš ementalec, trapist in maslo. Skrajni čas, je, da se lotimo fabrikacije mehkih in desertnih sirov v čim večjem obsegu, ker je v resnici mnogo ljudi, ki trde sire težko prenašajo, pa so jim razni mehki siri pravo zdravilo.

5. Več pažnje moramo tudi posvetiti izdelavi in razpečavanju mlečnih pijač. Za enkrat pozna naša publika predvsem jogurt in kefir, ni pa izključeno, da se ne bi uvedle še nekatere druge, sedaj še manj poznane pijače. Ako bi si n. pr. le vsak drugi prebivalec Velike Ljubljane (80.000 prebival.) v poletnem času privoščil porcijo jogurta dnevno bi značilo to dnevno porabo 10 000 l mleka, skozi 3 mesece.

6. Nujno je, da ukrenemo nekaj, da pridemo v stike z solidnimi tvrdkami po južnih krajih naše države. Upoštevajmo le, koliko naših ljudi je že odpotovalo v te kraje; ti poznajo naše izdelke že od prej, polagoma pa bo tudi drugo prebivalstvo po njih poseglo.

V tej zvezi je tudi važna in zanimiva ugotovitev, da mestna občina beograjska pobira po 5 Din užitnine za vsak uvožen kg sira, naj je ta domače ali inozemske produkcije. To je seveda zapreka za uvoz našega ementalca na beograjsko tržišče. Zato bo treba napeti vse sile, da se trošarinska uredba beograjske mestne občine toliko izpremeni, da se zniža trošarina vsaj na domač sir.

7. Delati bo treba na pocenitvi naših mlečnih izdelkov, ali na takozvani „racionalizaciji“ naših združnih mlekarn. Predaleč bi zašel če začel na tem mestu opisovati, kako silno zaostale so v tem pogledu naše mlekarn. Poglavitni vzrok, da so produkcijski stroški naših mlekarn tako visoki, je premajhna dnevna množina mleka, s katero dela večina naših mlekarn, ter na drugi strani prevelika razčlenjenost produkcije. Moja izva-

janja pod točko 4 je torej tako razumeti, da le pospešujemo produkcijo mlečnih izdelkov vseh vrst, vendar naj bi se posamezna mlekarna bavila le z 2—3 izdelki.

9. Izvoz. Prav često slišimo danes zahtevo, da naj se dela na izvozu mlečnih izdelkov. Ker pripravljam o tem poseben članek, naj za danes omenim le, da je izvoz naših mlečnih izdelkov le izjemoma mogoč, in še to le po cenah, ki predstavljajo direktno zgubo. Vzrokov tukaj ne morem navajati, so pa približno isti, kot pri živini, jajcih, žitu itd.

Naj so vse spredaj našteje naloge v celoti izpeljive, — o tem sem popolnoma prepričan — vendar so pa toliko težke in resne, da jih posameznik ne bo nikoli rešil, niti posamezna zadruga ne. Rešili jih bomo le potom velikopotezne in enotne organizacije, ki je gotovo najnujnejša zahteva naših dni.

Zvezine objave.

Poštnine prosto pošiljanje denarja po nakaznicah. V zadnjem času smo dobili od nekaterih naših posojilnic obvestilo, da jih kontrolni odsek poštnega ministrstva tirja za pristojbine, ker niso frankirale nakaznic, s katerimi so pošiljale Zvezi denar. Zveza se je obrnila na pošto direkcijsko za pojasnilo, kako da se zahteva to naknadno plačevanje poštne pristojbine, ko so vendar zadruge in združne zveze od teh pristojbin oproščene. Kot pa nam je zadevo poštne direkcije pojasnila, so dobile poziv za naknadno plačanje poštne pristojbine le tiste posojilnice, ki niso na nakaznici navedle, da so poštnine proste. Kontrolni odsek zahteva naknadno plačanje pristojbine v slučaju, če se pri reviziji ugotovi, da ni na nakaznici razviden razlog pristojbinske opro-

stitve. Zato opozarjamo vse zadruge, zlasti pa posojilnice, da na nakaznici po kateri pošiljajo Zvezi denar, vedno pritisnejo štam-piljko: „Poštnine prosto po čl. 56 zakona od 31. 7. 1925.“ in sicer na tisto mesto kjer sicer pošta vpisuje znesek plačanih pristojbin.

Iz gospodarstva.

Spremembe pravilnika o prometu z devizami. Finančni minister je odredil, da se spremeni pravilnik o ureditvi prometa z devizami in valutami, in sicer takole:

1. Da se s pošilkami efektivnih dinarjev iz inozemstva, ki se morajo v bodoče vršiti samo preko Narodne banke in njenih podružnic, ne morejo ustvariti svobodne dinarske terjatve in tudi se take terjatve ne morejo uporabiti za zavarovanje valute. Te terjatve se smejo uporabiti izključno samo

za plačila v državi (člen 9 pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami).

2. Da se ukine nakazniški promet in promet z denarnimi pismi po pošti z inozemstvom (člen 15 pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami).

3. Da se ukine zadnji odstavek člena 4 pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami, s katerim je bilo dovoljeno potnikom nesti iz države efektivnih do 2000 Din.

Pripominjamo tudi, da sedaj Narodna banka ne krije več vseh potreb po devizah, ampak daje gospodarstvu na razpolago zelo omejeno množino deviz. Pričakujejo pa se glede prometa z devizami še nove strožje naredbe.

Banovinske podpore. Banska uprava je objavila navodila radi dovoljevanja prispevkov za izboljšanje travnikov in pašnikov ter za nabavo gnojničnih sesaljk. Za vlaganje prošelj je določen rok, ki ga mora prosilec vpoštevati. Izven tega roka vložene prošnje se zavrnejo. Za vsak okraj bo višina kredita posebej določena. Prošnje morejo vlagati za svoje člane samo kmetijske organizacije (zadruga, društva, podružnice itd.) ter občine za svoje občane in sicer preko sreskih načelstev. Na prošnje posameznikov se ne bo oziralo. Gnojnične sesaljke bodo mogli dobiti le tisti, ki imajo gnojnično jamo pravilno urejeno. Posestniki, ki bodo sesaljko prevzeli, jo bodo morali proti nizki odškodnini posojati tudi bližnjim posestnikom. Občinski kmetijski odbor bo določil višino odškodnine za kmetovalce, ki so upravičeni si sesaljko izposojati. Banovina obdrži na sesaljki solastninsko pravico v razmerju likvidirane podpore. To solastninsko pravico banovine bodo izvajale občine. Pri priznavanju prispevkov tako za izboljšanje travnikov kot za nabavo gnojničnih sesaljk bo veljalo v splošnem načelo, da prispeva banovina posestnikom, ki imajo do osem glav živine 50 %, do trinajst glav 40 %

in do osemnajst glav 30 %. Kdor ima nad 18 glav živine prispevka za nabavo gnojničnih sesaljk ne bo mogel dobiti, ravno tako tudi ne tisti, ki je tekom zadnjih treh let dobil nad Din 4.000— prispevkov iz javnih sredstev. Prispevki za izboljšanje travnikov ali pašnikov se bodo dovoljevali največ za pol hektarja travnika oziroma pašnika in sicer se bodo priznavali za travniška in deteljna semena, za apno, umetna gnojila in za stroje, ki so potrebni pri pravilnem gospodarstvu s travniki in pašniki. Te kmetijske stroje, na katerih obdrži banovina solastninsko pravico, bo dolžan posestnik, ki jih dobi proti primerni odškodnini posojati bližnjim posestnikom. Posestniki, ki dobijo prispevek, pa se ne ravnajo po navodilih, ki jih dobijo od strokovnih referentov, bodo morali priznani jim prispevek vrniti v gotovini.

Gospodarska zveza v Ljubljani notira naslednje cene: Tomaževa žlindra baza 18 % Din 94.—; rudninski superfosfat v vrečah po 50 kg à Din 90.— in po 100 kg à Din 90.—; kalijeva sol po 100 kg Din 170.—, kostni superfosfat Din 118.—; apneni dušik v pločevinastih bobnih Din 215.—; kostna moka Din 95.—; mešano gnojilo „KAS“ Din 133.—; mavec (gips) Din 40.—; nitrofoskal v vrečah Din 144.—; cement dalmatinski Din 54.—; cement Trbovlje v papirnatih vrečah Din 60.—; klajno apno Din 275.—; lanene tropine Din 2.—; modra galica Din 6:50; žveplo Din 3:20. Pri vagonškem odjemu se cene za gnojila in cement znatno znižajo na franco vsaka postaja. Mlatilnice s tresali in reto Din 4.100.—; slamoreznice Din 1.700 do 2.000; čistilnik 10 sit Din 1.500; plugi Din 500 do Din 940; reporeznica M. R. Din 550; trijerji Din 2.000 do 3.500; mlatilnice na ročni pogon Din 2.200; robkači Din 900; sadni mlini Din 1.400 do Din 1.700; brzoparilniki Din 1.050 do Din 2.800; kosilni stroji Din 2.000; travniške brane z zvezdnatimi členki Din 900; travniške brane z jeklenimi špicami Din 800; patent motike „Rapp“ Din 70.—.

Občni zbor Mlekarske zadruge v Naklem, r. z. z o. p., se bo vršil 19. marca ob 3. uri popoldan v stari soli. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobritev rač. zaključka za l. 1931. 3. volitev načelstva. 4. volitev nadzorstva. 5. volitev hlevskih kontrolorjev. 6. slučajnosti.

Občni zbor Ljudske posojilnice v Novem mestu, r. z. z n. z., se bo vršil v četrtek 31. marca 1932 ob 1. uri popoldne v poslovnih prostorih. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobrenje račun. zaključka za l. 1931. 4. sprememba pravil. 5. volitev načelstva in nadzorstva. 6. čitanje revizijskega poročila. 7. slučajnosti.

Glavna godišnja skupščina Društva za štednjo i zajmove u Omišlju, r. z. s. j., održat će se u pisarni društva dne 20. marca 1932 u 16 sati. Dnevni red: 1. pozdrav predsjednika. 2. čitanje zapisnika zadnje glavne skupštine. 3. čitanje i odobrenje bilance za god. 1931. 4. podijela darova. 5. eventualija.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Osilnici, r. z. z n. z., se bo vršil dne 3. aprila 1932 v dvorani pri Žagarju. Dnevni red: 1. poročilo načelstva. 2. poročilo nadzorstva. 3. čitanje revizijskega poročila. 4. odobritev rač. zaključka za l. 1931. 5. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Planini pri Rakeku, r. z. z n. z., se bo vršil dne 10. aprila 1932 ob 4. uri popoldne v uradnem prostoru. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobritev rač. zaključka za l. 1931. 3. čitanje revizijskega poročila. 4. volitev načelstva in nadzorstva. 5. slučajnosti.

Občni zbor Strojne zadruge v Pongercih, r. z. z o. z., se bo vršil 28. marca 1932 ob 3. uri popoldne v hiši načelnika v Pongercih. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobritev račun. zaključka za leto 1931. 3. volitev načelstva in nadzorstva. 4. slučajnosti.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Prečni, r. z. z n. z., se bo vršil v nedeljo 10. aprila 1932 popoldne ob 3. uri v poslovnih prostorih. Dnevni red: 1. čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. potrjenje račun. zaključka za leto 1931. 4. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Predosljah, r. z. z n. z., se bo vršil v nedeljo dne 10. aprila 1932 ob 3. uri popoldne v uradnem prostoru. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobritev rač. zaključka za l. 1931. 3. slučajnosti.

IX. redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Preserju, r. z. z n. z., se bo vršil dne 3. aprila 1932 v Preserju v župnišču ob 3. uri popoldne. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. potrjenje račun. zaključka za leto 1931. 3. poročilo o izvršeni reviziji. 4. volitev načelstva in nadzorstva. 5. slučajnosti.

Občni zbor Posojilnice v Sv. Petru pod Sv. gorami, r. z. z n. z., se bo vršil dne 3. aprila 1932

ob pol 3. uri popoldne v uradnih prostorih. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora. 2. poročilo načelstva. 3. potrjenje računskega zaključka za leto 1931. 4. volitev enega pregledovalca. 5. slučajnosti.

Redni občni zbor Okrajne posojilnice v Radečah, r. z. z n. z., se bo vršil dne 29. marca 1932 ob 3. uri popoldne v posojilnični sobi. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobrenje računskega zaključka za l. 1931. 3. nadomestna volitev. 4. slučajnosti.

Občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v Radovljici, r. z. z n. z., se bo vršil dne 31. marca 1932 ob 14. uri v združnih prostorih. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobritev rač. zaključka za l. 1932. 3. volitev načelstva. 4. volitev nadzorstva. 5. slučajnosti.

Občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v Rajhenburgu, r. z. z n. z., se bo vršil dne 24. marca 1932 ob pol 9. uri v prostorih posojilnice. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. poročilo o izvršeni reviziji in čitanje revizijskega zapisnika. 3. odobritev račun. zaključka za l. 1931. 4. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice na Raki, r. z. z n. z., se bo vršil 3. aprila 1932 ob 3. uri pop. v hranilniških prostorih. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobritev računskega zaključka za leto 1931. 4. nadomestna volitev načelstva in nadzorstva. 5. slučajnosti.

Redni občni zbor Živinorejske zadruge Smlednik, r. z. z o. z., se bo vršil 3. aprila 1932 ob 4. uri popoldne v Hrašah st. 20. Dnevni red: 1. poročilo načelstva. 2. odobritev rač. zaključka za l. 1931. 3. čitanje revizijskega poročila. 4. slučajnosti.

Občni zbor Električno-strojne zadruge v Sorici, r. z. z o. z., se bo vršil dne 19. marca 1932 ob pol 3. uri popoldne v Spod. Sorici št. 2. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. potrjenje računskega zaključka za leto 1931. 3. slučajnosti.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Stoprcih, r. z. z n. z., se bo vršil v nedeljo dne 10. aprila 1932 ob 9. uri predpoldne v posojilniški uradni sobi. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. čitanje in potrjenje rač. zaključka za leto 1931. 3. volitev nadzorstva. 4. slučajnosti.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Svetinjah, r. z. z n. z., se bo vršil dne 4. aprila 1932 ob 8. uri popoldne v uradnih prostorih. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. čitanje revizijskega poročila. 4. odobrenje rač. zaključka za l. 1931. 5. nadomestna volitev načelstva. 6. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Slivnici pri Celju, r. z. z n. z., se bo vršil 4. aprila 1932 ob 8. uri v uradnih prostorih. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. potrjenje računskega zaključka za l. 1931. 3. volitev načelstva in nadzorstva. 4. čitanje revizijskega poročila. 5. slučajnosti.

Občni zbor Živinorejske selekcijske zadruge v Strugah, r. z. z o. z., se bo vršil 20. marca

1932 ob 4. uri pop v šoli. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobritev rač. zaključka za l. 1931. 3. poročilo rodovne komisije. 4. slučajnosti.

Občni zbor Kmetijske strojne zadruge v Savljah, r. z. z o. z., se bo vršil dne 31. marca 1931 ob 1. uri popoldne v prostorih g. Škerl v Klečah st. 23. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. čitanje revizijskega poročila. 4. odobritev račun. zaključka za l. 1931. 5. volitev nadzorstva. 6. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Sevnici, r. z. z n. z., se bo vršil dne 24. marca 1932 ob 10. uri dopoldan v posojilniških prostorih. Dnevni red: 1. čitanje in odobritev zapisnika o zadnjem rednem občnem zboru. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobritev rač. zaključka za l. 1931. 4. volitev načelstva in nadzorstva. 5. poročilo o izvršeni reviziji. 6. slučajnosti.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Sp. Polskavi, r. z. z n. z., se bo vršil dne 4. aprila 1932 ob 3. uri popoldne v posojilničnih prostorih. Dnevni red: 1. čitanje in odobritev zapisnika zadnjega obč. zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobritev račun. zaključka za leto 1931. 4. čitanje revizijskega poročila. 5. sprememba pravil. 6. volitev načelstva. 7. volitev nadzorstva. 8. slučajnosti.

Občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v Središču, r. z. z n. z., se bo vršil 24. aprila 1932 ob 3. uri popoldne v uradnih prostorih. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobritev računskega zaključka za l. 1931. 3. poročilo o izvršeni reviziji. 4. volitev načelstva. 5. volitev nadzorstva. 6. slučajnosti.

Občni zbor Kmetijske hranilnice in posojilnice v Starem trgu pri Ložu, r. z. z n. z., se bo vršil dne 3. aprila 1932 ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih. Dnevni red: 1. poročilo načelstva. 2. poročilo nadzorstva. 3. odobritev račun. zaključka za l. 1931. 4. volitev načelstva. 5. volitev nadzorstva. 6. čitanje revizijskega poročila. 7. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Stopercah, r. z. z n. z., se bo vršil dne 19. marca 1932 ob 9. uri predpoldne v posojilniški pisarni. Dnevni red: 1. potrjenje rač. zaključka za l. 1931. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. volitev nadzorstva. 4. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Strugah, r. z. z n. z., se bo vršil dne 19. marca 1932 ob 4. uri popoldne v uradnih prostorih. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobritev računskega zaključka za l. 1931. 3. volitev načelstva in nadzorstva. 4. slučajnosti.

Občni zbor Električno strojne zadruge v Šmarci, r. z. z o. z., se bo vršil dne 4. aprila 1932 popoldne ob 3. uri v pisarne zadruge v Šmarci. Dnevni red: 1. poročilo načelstva. 2. poročilo nadzorstva. 3. čitanje revizijskega poročila. 4. odobritev rač. zaključka za l. 1931. 5. volitev načelstva. 6. volitev nadzorstva. 7. slučajnosti.

Občni zbor Kmetijskega društva v Šenčurju, r. z. z o. z., se bo vršil 4. aprila 1932 ob 3. popoldne pri Umniku. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. čitanje revizijskega poročila. 3. poročilo načelstva in nadzorstva. 4. odobritev rač. zaključka za leto 1931. 5. volitev načelstva. 6. volitev nadzorstva. 7. slučajnosti.

Občni zbor Ljudske hranilnice in posojilnice v Šiški, r. z. z o. z., se bo vršil dne 10. aprila 1932 ob pol 11. uri v združni pisarni. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobritev računskega zaključka za l. 1931. 4. volitev načelstva. 5. volitev nadzorstva. 6. slučajnosti.

Redni občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v Šmarju pri Jelšah, r. z. z n. z., se bo vršil v ponedeljek 4. aprila 1932 ob 14. uri v uradnih prostorih. Dnevni red: 1. čitanje in odobritev zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobritev rač. zaključka za l. 1931. 4. volitev načelstva. 5. čitanje revizijskega poročila. 6. slučajnosti.

Redovita glavna skupština Hrvatske seljačke štedionice u Štrigovi, z. s. n. j., obdržat će se 10. aprila 1932 u 10 sati u društvenim prostorijama sa slijedećim dnevnim redom: 1. pozdrav predsjednika. 2. izvještaj blagajnika i tajnika. 3. izvještaj revizora rev. odbora. 4. podjeljivanje apsolutorija. 5. izbor novog upravnog odbora. 6. izbor rev. odbora. 7. eventualije.

Občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v Sv. Tomažu pri Ormožu, r. z. z n. z., se bo vršil dne 28. marca 1932 ob pol 10. uri dopoldne v uradni pisarni. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika o zadnjem obč. zboru. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobritev rač. zaključka za l. 1931. 4. sprememba pravil § 10. 5. čitanje revizijskega poročila. 6. volitev načelstva in nadzorstva. 7. slučajnosti.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice na Trebelnem, r. z. z n. z., se bo vršil dne 4. aprila 1932 ob 3. uri popoldne v združnem prostoru. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobritev račun. zaključka za leto 1931. 4. volitev načelstva in nadzorstva. 6. slučajnosti.

Občni zbor Stavbinske zadruge „Lastni dom“ v Trbovljah, r. z. z o. z., se vrši v nedeljo, dne 24. aprila 1932 ob 4. uri popoldan v prostorih „Društvenega doma“. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobritev rač. zaključka za leto 1931. 4. volitev nadzorstva. 5. slučajnosti.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Tržišču, r. z. z n. z., se vrši v nedeljo dne 24. aprila 1932 ob 3. uri popoldne v župnišču v Tržišču. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. potrjenje računskega zaključka za leto 1931. 3. volitev načelstva. 4. volitev nadzorstva. 5. Poročilo o izvršeni reviziji. 6. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Turnišču, r. z. z n. z., se bo vršil 23. marca 1932, ob 13 uri popoldan v uradnem prostoru z sledećim dnevnim

redom: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobritev rač. zaključka za 1. 1931. 3. volitev 2 članov načelstva. 4. čitanje revizijskega poročila. 5. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Vavt vasi, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 10. aprila 1932 v posojilniških prostorih. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobrenje računskega zaključka za leto 1931. 4. čitanje revizijskega poročila. 5. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Veržetu, r. z. z. n. z., se bo vršil na Velikonočni ponedeljek dne 28. marca 1932 ob 8. uri zjutraj v posojilniški pisarni. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobritev rač. zaključka za 1. 1931. 4. slučajnosti.

Občni zbor Zadrugne elektrarne v Veržetu, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 3. aprila 1932 v občinski pisarni ob 2. uri popoldne. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. potrjenje računskega zaključka za 1. 1931. 3. sprememba pravil. 4. poročilo o izvršeni reviziji. 5. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Višnji gori, r. z. z. n. z., se bo vršil 3. aprila 1932 ob 3. uri popoldne v hranilničnem prostoru. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobrenje račun. zaključka za leto 1931. 3. volitev načelstva in nadzorstva. 4. slučajnosti.

Občni zbor Kmetijske nabavne in prodajne zadruge za sodni okraj Višnjagora, r. z. z. o. z., se bo vršil v nedeljo dne 3. aprila 1932 ob pol 8. uri v dvorani pri fari. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora. 2. čitanje revizijskega poročila. 3. poročilo načelstva in nadzorstva. 4. odobritev rač. zaključka za 1. 1931. 5. volitev načelstva. 6. volitev nadzorstva. 7. slučajnosti.

Občni zbor Strojne zadruge v Vnanjih Goricah, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 19. marca 1932 ob 15. uri v prostorih Ignacija Novaka v Vnanjih Goricah št. 29. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. potrjenje račun. zaključka za 1. 1931. 3. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Vodica, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 24. aprila 1932 ob 15. uri v Domu. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobritev računskega zaključka za leto 1931. 3. čitanje revizijskega poročila. 4. volitev načelstva in nadzorstva. 5. slučajnosti.

Občni zbor Kmetijskega društva v Vodica, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 24. aprila 1932 ob 15 1/2 uri v Domu. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobrenje rač. zaključka za 1. 1931. 3. čitanje revizijskega poročila. 4. odobritev kredita. 5. volitev nadzorstva. 6. slučajnosti.

Občni zbor Živinorejske zadruge v Vodica, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 24. aprila 1932 ob 16. uri

v Domu. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobritev rač. zaključka za 1. 1931. 3. čitanje revizijskega poročila. 4. odobritev kredita. 6. slučajnosti.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice na Vurbergu, r. z. z. n. z., se bo vršil v nedeljo dne 3. aprila 1932 ob 3. uri popoldne v stari šoli v Vumbahu h. št. 2. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobritev rač. zaključka za 1. 1931. 3. volitev načelstva in nadzorstva. 4. slučajnosti in predlogi.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice Sv. Vid pri Grobelnem, r. z. z. n. z., se bo vršil v nedeljo dne 28. marca 1932 ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih. Dnevni red: 1. čitanje zadnjega revizijskega poročila. 2. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 3. poročilo načelstva in nadzorstva. 4. odobritev rač. zaključka za leto 1931. 5. slučajnosti.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice na Vinici, r. z. z. n. z. se vrši dne 10. aprila 1932 po rani sv. maši v uradnih prostorih v župnišču. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora. 2. poročilo načelstva. 3. Poročilo nadzorstva. 4. odobritev rač. zaključka za 1. 1931. 5. volitev načelstva. 6. volitev nadzorstva. 7. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Zibiki, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 24. aprila 1932 ob 8. uri zjutraj v posojilniškem prostoru. Dnevni red: 1. poročilo načelstva. 2. poročilo nadzorstva. 3. odobrenje rač. zaključka za 1. 1931. 4. slučajnosti.

Redni občni zbor Ljudske stavbne zadruge v Zagorju ob Savi, r. z. z. o. z., se bo vršil 3. aprila 1932 ob pol 10. uri popoldne v prostorih „Javne kuhinje“ v Zagorju ob Savi. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobrenje računskega zaključka za 1. 1931. 4. volitev načelstva. 5. volitev nadzorstva. 6. slučajnosti.

Občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v Žalcu, r. z. z. n. z., se bo vršil 10. aprila ob 8. uri dop. v hranilniških prostorih. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobritev račun. zaključka za 1. 1931. 3. volitev novega člana načelstva. 4. slučajnosti.

Občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v Žetalah, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 20. marca 1932 ob 14. uri v društveni pisarni. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobritev letnega računa za 1. 1931. 3. čitanje revizijskega poročila. 4. slučajnosti.

Občni zbor Ljudske posojilnice v Žireh, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 4. aprila 1931 ob 1. uri popoldne v zadrugnih prostorih. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora. 2. poročilo načelstva. 3. poročilo nadzorstva. 4. odobrenje račun. zaključka za 1. 1931. 5. čitanje revizijskega poročila. 6. volitev načelstva. 7. volitev nadzorstva. 8. slučajnosti.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Dobovi, r. z. z. n. z., se bo vršil v nedeljo 10. aprila 1932 ob 3. uri popoldan v posojilničnem prostoru pri Jožefu Megove v Dobovi. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobritev račun. zaključka za leto 1931. 3. poročilo o izvršeni reviziji. 4. volitev dveh udov načelstva. 5. slučajnosti.

Glavna skupština Zadruga za štednjo i zajmove u Dolnoj Dubravi, r. z. s. n. j., obdržavat će se 28. marta 1932 posle podne ob 14 sata u prostoriji zadružne poslovnice. Dnevni red: 1. izveštaj upravnog odbora. 2. izveštaj nadzornog odbora. 3. čitanje zapisnika za poslovnu godinu 1931. 4. odobrenje rač. zaključka za godinu 1931 i podeljenje abskultorija ravateljstvu. 5. čitanje revizijskog izveštaja od februara 1932. 6. promjena pravila pogl. III. u § 4. 7. izbor upravnog odbora. 8. eventualije.

Glavna skupština Zadruga za štednjo i zajmove u Dolnjem Vidovcu, r. z. s. n. j., obdržavat će se u prostorijama zadružnog blagajnika Kuzmić Josipa 3. aprila 1932 posle podne ob 3 sata. Dnevni red: 1. izveštaj upravnog odbora. 2. izveštaj nadzornog odbora. 3. odobrenje zaključnih računa za god. 1931. 4. izbor jednog člana upravnog odbora. 5. izbor nadzornog odbora. 6. poročilo upr. i nad. odbora radi povišenja kamata na zajmove. 7. promena pravila.

Občni zbor Stavbene zadruge Goričane v Preski, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 28. marca 1932 po drugi božji službi v Društvenem domu v Preski. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. potrjenje rač. zaključka za 1. 1931. 3. volitev enega člana nadzorstva. 4. revizijsko poročilo. 5. slučajnosti.

Občni zbor Kmetijske nabavne in prodajne zadruge v Gor. Straži, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 3. aprila 1932 ob 7. uri zjutraj. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. čitanje revizijskega poročila. 3. odobritev račun. zaključka za 1. 1931. 4. likvidacija zadruge. 5. volitev likvidacijskega odbora. 6. slučajnosti.

Občni zbor Gospodarske zadruge v Hočah, r. z. z. o. z., se bo vršil 3. aprila 1932 ob 3. uri popoldne v šoli v Hočah. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobritev račun. zaključka za 1. 1931. 3. nadomestna volitev odbora. 4. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice na Homcu, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 10. aprila 1932 ob pol 11. uri dopoldne v hranilničnih prostorih. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobritev račun. zaključka za 1. 1931. 3. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Hotederšici, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 3. aprila 1932 ob 3. uri popoldan v hranilničnih prostorih. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobrenje račun. zaključka za 1. 1931. 4. slučajnosti.

Občni zbor Konzumne zadruge v Hrastniku, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 24. aprila 1932 ob 8. uri zjutraj v posebni sobi gostilne F. Logar v Studencih (poleg zadr. trgovine). Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobritev račun. zaključka za 1. 1931. 3. čitanje reviz. poročila. 4. volitev načelstva in nadzorstva. 5. slučajnosti.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Št. Janžu na Dravskem polju, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 3. aprila 1932 ob 15. uri v uradnih prostorih. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika o zadnjem občnem

zboru. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobritev račun. zaključka za 1. 1931. 4. volitev načelstva. 5. volitev nadzorstva. 6. slučajnosti.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Št. Juriju pri Kranju, r. z. z. n. z., se bo vršil v nedeljo dne 3. aprila 1932 ob 15. uri v uradnih prostorih hranilnice. Dnevni red: 1. čitanje in odobritev zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobritev račun. zaključka za leto 1931. 4. poročilo o izvršeni reviziji. 5. prememba pravil. 6. volitev načelstva in nadzorstva. 7. slučajnosti.

Občni zbor Konzumnega društva v Št. Jerneju, r. z. z. o. z., se bo vršil 10. aprila 1931 ob 15. uri v Društveni dvorani. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika lanskega občnega zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobritev račun. zaključka za 1. 1931. 4. prost razgovor in nasveti za prihodnji občni zbor.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Št. Jerneju, r. z. z. n. z., se bo vršil v nedeljo 3. aprila 1932 ob 15. uri v Društveni dvorani. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobritev račun. zaključka za 1. 1931. 4. prost razgovor.

Občni zbor Zadružne elektrarne v Št. Jerneju, r. z. z. o. z., se bo vršil v nedeljo 3. aprila 1932 ob 16. uri v posojilničnih prostorih. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobritev račun. zaključka za 1. 1931. 4. volitev enega člana v načelstvo in enega v nadzorstvo. 5. razgovor.

Občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v Št. Juriju ob Taboru, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 4. aprila 1932 ob 8. uri v njenem uradnem prostoru. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobritev račun. zaključka za 1. 1931. 4. dopolnilna volitev načelstva in nadzorstva. 5. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice Sv. Jurij pod Kumom, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 3. aprila 1932 ob 7. uri zjutraj v uradnem prostoru. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobritev račun. zaključka za 1. 1931. 3. volitev načelstva. 4. volitev nadzorstva. 5. slučajnosti.

Redni občni zbor Konzumnega društva v Kropi in Kamni gorici, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 4. aprila 1932 ob pol 4. uri popoldne v prostorih Prosvetnega društva v Kropi. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. potrjenje letnega računa; razbremenitev načelstva in nadzorstva. 4. volitev načelstva in nadzorstva. 5. volitev petih članov v razsodišče. 6. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Kovorju, r. z. z. n. z., se bo vršil 28. marca 1932 ob 10. uri dopoldne v hranilničnih prostorih v Kovorju. Dnevni red: 1. čitanje in odobritev zapisnika ustanovnega občnega zbora. 2. poročilo načelstva. 3. odobritev račun. zaključka za leto 1931. 4. volitev načelstva in nadzorstva. 5. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice na Krki, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 4. aprila 1932 ob 7. uri dopoldne v posojilničnem prostoru. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobritev račun. zaključka za 1. 1931. 4. volitev načelstva in nadzorstva. 5. sprememba pravil. 6. revizijsko poročilo. 6. slučajnosti.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Kozjem, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 10. aprila 1932 ob 8. uri dopoldne v posojilnici. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora. 2. poročilo načelstva. 3. odobritev računskega zaključka za leto 1931. 4. volitev načelstva in računskih preglednikov. 5. sklepanje o izstopu iz Zadrugne zveze in pristop k Zvezi slovenskih zadrug. 6. sprememba pravil. 7. slučajnosti.

Redni občni zbor Hranilnega in podpornega društva zadrugnih nastavljenec v Ljubljani, r. z. z. o. z., se bo vršil v nedeljo dne 10. aprila 1932 ob 10. uri v Posvetovalnici Zadrugne zveze v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 38./II. Dnevni red: 1. poročilo načelstva. 2. poročilo nadzorstva. 3. odobritev računskega zaključka za poslovno leto 1931. 5. volitev nadzorstva. 5. slučajnosti.

Občni zbor Delavskega stavbenega društva v Ljubljani, r. z. z. n. z., se bo vršil v ponedeljek dne 4. aprila 1932 ob 7. uri zvečer v pisarni Kongresni trg 2. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in računskega preglednika. 2. odobritev računskega zaključka za leto 1931. 3. volitev načelstva, rač. preglednikov in razsodnikov. 4. branje revizijskega poročila Zadrugne zveze. 5. slučajnosti.

Redni občni zbor Prve delavske hranilnice in posojilnice v Ljubljani, r. z. z. o. z., se bo vršil v nedeljo dne 3. aprila 1932 ob 10. uri dopoldne v uradnih prostorih na Miklošičevi c. 22./I. Dnevni red: 1. poročilo načelstva. 2. poročilo nadzorstva. 3. odobritev rač. zaključka za l. 1931. 4. volitev nadzorstva. 5. slučajnosti.

Občni zbor Društvene nabavne zadruge v Ljubljani, r. z. z. o. z., se bo vršil 12. aprila 1932 ob 8. uri zvečer v zadrugnih prostorih. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobritev računskega zaključka za leto 1931. 3. slučajnosti.

Redni občni zbor Oblačilnice za Slovenijo, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 8. aprila 1932 ob 18. uri v srebrni dvorani Hotela Union v Ljubljani. Dnevni red: 1. čitanje revizijskega poročila. 2. poročilo načelstva. 3. poročilo nadzorstva. 4. odobritev računskega zaključka za l. 1931. 5. volitev nadzorstva. 6. slučajnosti.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Laporju, r. z. z. n. z., se bo vršil v nedeljo dne 28. marca 1932 ob pol 8 uri dopoldne v poslovnih prostorih. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobritev rač. zaključka za l. 1931. 4. slučajnosti.

Občni zbor Kmetijskeke gospodarskega društva v Logatcu, r. z. z. o. z., se bo vršil v Društvenemu domu dne 3. aprila 1932 ob 3. uri popoldne. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. poročilo načelstva. 3. poročilo nadzorstva. 4. čitanje revizijskega poročila. 5. odobritev računskega zaključka. 6. volitev načelstva in nadzorstva. 7. slučajnosti.

Občni zbor Ljudske hranilnice in posojilnice pri Sv. Lovrencu na Drav. polju, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 28. marca 1932 po prvi maši. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobritev računskega zaključka za l. 1931. 3. čitanje revizijskega poročila. 4. volitev načelstva in nadzorstva. 5. slučajnosti.

Občni zbor Strojne zadruge Sv. Lovrenc na Drav. polju, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 28. marca 1932 ob pol 9. uri dopoldan. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobritev račun. zaključka za l. 1931. 3. čitanje revizijskega poročila. 4. volitev načelstva in nadzorstva. 5. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Lukovici, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 4. aprila 1932 ob 3. uri popoldne v uradnih prostorih na Brdu. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobritev računskega zaključka za l. 1931. 4. volitev načelstva in nadzorstva. 5. slučajnosti.

Občni zbor Mlekarske in sirarske zadruge logaške v Dol. Logatcu, r. z. z. o. z., se bo vršil v smislu čl. 38, 39 in 40 zadr. pravil dne 10. aprila 1932 ob 15. uri v Društvenem domu v Dolenjem Logatcu. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobritev letnega zaključka za l. 1931. 4. slučajnosti.

Občni zbor Ljudske hranilnice in posojilnice v Mirni peči, r. z. z. n. z., se vrši dne 4. aprila 1932 ob pol 8. uri v Društvenem domu z sledečim dnevnim redom: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. potrjevanje računskega zaključka za l. 1931. 3. Poročilo o izvršeni reviziji. 4. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice pri Sv. Mihaelu poleg Šoštanj, r. z. z. n. z., se bo vršil v nedeljo dne 24. marca 1932 ob 8. uri dopoldan v Slomškovem domu. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobritev rač. zaključka za l. 1931. 4. čitanje revizijskega poročila. 5. predlogi in slučajnosti.

Občni zbor Mlekarske in gospodarske zadruge v Mežici, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 20. marca 1932 ob 8. uri zjutraj v dvorani pri "Stoparju" v Mežici. Dnevni red: 1. poročilo načelstva. 2. poročilo nadzorstva. 3. odobritev rač. zaključka za l. 1931. 4. volitev načelstva. 5. volitev nadzorstva. 6. slučajnosti.

Občni zbor Kmetijske zadruge v Moravčah, r. z. z. o. z., se bo vršil v nedeljo dne 20. marca 1932 ob 3. uri popoldne v Kaplaniji. Dnevni red: 1. čitanje revizijskega poročila. 2. poročilo načelstva. 3. odobritev rač. zaključka za l. 1931. 4. volitev načelstva. 5. slučajnosti.

Glavna skupština Zadruge za štednjo i zajmove u Sv. Mariji-Medjimurje, r. z. s. n. j., imade se održati dne 28. marta 1932 u 11 sati prije podne. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnje glavne skupštine. 2. čitanje revizijskog nalaza. 3. izvještaj uprave i nadzorstva. 4. odobrenje račun. zaključka za god. 1931. 5. slučajnosti.

Redni občni zbor Električne strojne družbe v Mozirju, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 4. aprila 1932 ob 2. uri popoldne v prostorih g. Celinška v Mozirju. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. potrjevanje rač. zaključka za l. 1931. 3. poročilo o izvršeni reviziji. 4. slučajnosti.

Redni občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v Mozirju, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 4. aprila 1932 ob 8. zjutraj v gornjih prostorih posojilnice. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. potrjevanje račun. zaključka za l. 1931. 3. poročilo o izvršeni reviziji. 4. volitev načelstva. 5. volitev nadzorstva. 6. slučajnosti.